

НАРЪЧНИК ЗА КАЧЕСТВОТО ПРИ ОБРАЗОВАТЕЛНА МОБИЛНОСТ

Лилия Еленкова
Национален ECVET експерт

София, 13 май 2020 г.

Рамка на качеството за образователната мобилност

През 2015г. партньорството между Европейския съюз и Съвета на Европа в областта на младежта стартира разработването на рамка на качеството за образователната мобилност в контекста на Европейската платформа за образователна мобилност. Целта е да се постигне ясно и споделено разбиране за „качество в мобилността“ и да се изработят конкретни насоки и дефиниции, които да помогнат на практикуващите от цяла Европа. Това резултира в:

- **22 качествени принципа** за мобилност
- **119 качествени индикатори**, които служат като чек лист за практикуващите, за да осигурят образователните резултати, както и да обезпечат значими точки от една мобилност като включване, активно участие, здраве и сигурност.
- **Наръчник по качеството**, който обяснява принципите и индикаторите и дава подробно обяснение как да бъдат ползвани.

22 ПРИНЦИПА

1. Проектът има ясни образователни цели и те са известни на всички страни, включително и участниците
2. Проектът за мобилност пасва на нуждите на организацията
3. Видът образователна мобилност е адаптирана към профила на участниците и образователите цели
4. Организаторите са формулирали индикатори за измерване на резултатите съвместно с участниците
5. Информацията за проекта и условията за включване са ясни преди участниците да решат да участват
6. Ако има селекция, критериите и процедурите са прозрачни
7. Организаторите вземат под внимание нуждите на участниците, за да създава включваща среда
8. Организаторите се уверяват, че ресурсите са адекватни за постигане на заложените цели и задоволяване на нуждите на участниците
9. Образователната среда спомага за постигане на образователните цели
10. Програмата е разработена предварително заедно с всички страни
11. Участниците успяват да взаимодействат с различната културна среда, особено когато са при просрещащата страна

22 ПРИНЦИПА

12. Страните по проекта си сътрудничат в позитивно партньорство
13. Организаторите обезпечават предварително пратическата страна на мобилността и информират участниците за нея предварително
14. Участниците получават подходяща подготовка
15. Използваната методология и методи са насочени към постигане на резултатите от учене от участниците
16. Организаторите осигуряват адекватна подкрепа по време на дейността
17. Организаторите създават условия и подкрепа за структурирана обратна връзка по отношение на преживяното
18. Резултатите от учене са оценени на проектно и индивидуално ниво, както и в краткосрочна и дългосрочна перспектива
19. Оценката също включва и постигнати резултати, които не са били предназначени
20. Организаторите подкрепят участниците да документират техните постижения, както и тези постижения да бъдат разпознати
21. Организаторите насочват участниците как да се възползват от постигнатите резултати по време на мобилността
22. Организаторите се възползват от резултатите на проекта за последващо позитивно въздействие върху собствената им организация

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Обосновка	Цели	<ol style="list-style-type: none">1. Вкоренени ли са основните цели на проекта в анализа на нуждите на целевата група, общността и заинтересованите страни?2. Уточнена ли е основната цел на проекта чрез специфични подцели?3. Дискутирани ли са целта и подцелите на проекта с всички страни предварително?4. Уверили ли сте се, че специфичните подцели на проекта са разбрани от всички ангажирани страни по един и същи начин?5. Специфичните цели на проекта разработени ли са така, че да са измерими и да могат да се оценят постигнати резултати след това?6. Участниците (ученици, младежи) взеха ли участие във формулирането на специфичните цели?7. Изяснена ли е ролята на участниците/младежите в процеса на вземане на решение?

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Обосновка	Методи	<p>8. Разработени ли са така методите, че да се постигнат целите по най – ефикасния и времево ориентиран начин?</p> <p>9. Разработени ли са така методите, че да паснат на нуждите, капацитета и уменията на участниците?</p> <p>10. Има ли механизми за обратна връзка по време на мобилността, които да позволят на екипа и участниците да коригират методите и техните аспекти, когато е нужно?</p> <p>11. Целият екип (координатор, обучители, фасилитатори) запознат ли е с методите или се изисква предварително обучение?</p> <p>12. Методите изискват ли предварителна подготовка за участниците с цел да се развият знания, умения и компетентности, за да се постигне пълноценно участие?</p> <p>13. Методите спомагат ли участниците да развият умения за решаване на проблеми?</p> <p>14. Методите включват ли общуване или опознаване с хора от различен произход?</p>
	Целеви групи	<p>15. Ясно дефинирана ли е целевата група на проекта?</p> <p>16. Целта, специфичните подцели и методите разработени ли са спрямо профила на целевата група?</p> <p>17. Комуникационните канали използвани ли са във връзка със същността на проекта, така че да се достигне целевата група?</p> <p>18. Отбелязани ли са специфичните нужди на участниците (от специфичните изисквания към храненето до физически увреждания)?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Организация	Приемаща организация	<p>19. Приемащата организация има ли доказан капацитет по отношение на всички аспекти на мобилността, за които тя е отговорна?</p> <p>20. Приемащата организация била ли е включена в планирането и дизайна на дейността?</p> <p>21. Приемащата организация получила ли е цялата информация по отношение на точния обхват и характер на дейността, преди да се съгласи да приеме участници?</p> <p>22. Естеството и изискванията на участниците комуникирани ли са ясно с приемащата организация, особено когато има участници със специфични нужди?</p>
	Времева рамка	<p>23. Времето на дейността достатъчно ли е участниците да успеят да постигнат заложените резултати от учене?</p> <p>24. Времето на дейността реалистично ли е с оглед на това, с което участниците могат да се справят далеч от дома?</p> <p>25. Има ли достатъчно време за предварителна подготовка преди заминаване за участниците и екипа?</p> <p>26. Има ли достатъчно предвидено време за разговор между участниците и екипа след завръщане?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Организация	Програма	<p>27. Развита ли е детайлна програма за дейността?</p> <p>28. Развита ли е програмата в диалог с приемащата организация и участниците?</p> <p>29. Дейностите, включени в програмата, провеждат ли се, за да постигнат заложените цели?</p> <p>30. Програмата позволява ли максимално взаимодействие с приемащата среда?</p> <p>31. Има ли адекватен баланс между програмните дейности и свободното време на участниците?</p>
	Отговорности	<p>32. Отговорностите по всичките аспекти на програмата ясно ли са разпределени към съответните лица?</p> <p>33. Тези имена и отговорности ясно ли са комуникирани към всички страни, включително и участниците?</p> <p>34. Отговорните лица имат ли необходимия капацитет (знание, власт, наличност, средства), за да се справят с възникващи въпроси в тяхната сфера на отговорност?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Организация	Управление на риска и управление на конфликти	<p>35. Анализирани ли са предварително възможните конфликти и проблеми, които могат да се появят?</p> <p>36. Развита ли е адекватна процедура за справяне с различните типове конфликти и други проблеми, включващи и кого да адресират?</p> <p>37. Участниците подготвени ли са така, че да действат подходящо в случай на проблемни ситуации?</p> <p>38. Вашите финансови ресурси достатъчни ли са, за да се справите с непредвидени разходи?</p>
	Оценка	<p>39. Развили ли сте подробен план за оценка на дейността и образователното преживяване на участниците, който да ви улесни да прецените дали постигате специфичните си подцели?</p> <p>40. Оценката взема ли под внимание освен образователните резултати на участниците, но и неща от сорта на: въздействието, което има върху изпращата и посрещашата общност, както и собствената ви организация?</p> <p>41. Плана за оценка включва ли възможността да идентифицирате на непреднамерени резултати?</p> <p>42. Плана за оценка одобрен ли е от всички страни?</p> <p>43. Съгласихте ли се кой е отговорен за процеса по оценяване?</p> <p>44. Идентифицирали ли сте каква информация трябва да съберете, за да направите оценката?</p> <p>45. Установили ли сте кога и с какви средства тази информация ще се събере?</p> <p>46. Избрали ли сте платформа, в която резултатите от оценката ще бъдат споделени с другите?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Формална рамка	Споразумения	<p>47. Имате ли ясни, написани споразумения с основните ви партньори, които установяват времевата рамка, резултатите, натовареността, финансовите ангажименти и отговорностите?</p> <p>48. Имате ли ясни, разписани споразумения с всички други страни (финансиращи организации, подизпълнители, приемни семейства, фирми, хостели)</p> <p>49. Имате ли ясни, разписани споразумения с всички участници по отношение на техните права и отговорности, правила за поведение, възможен принос и пр.</p> <p>50. Всички непълнолетни участници имат ли писмено разрешение от техните родители/настойници да участват?</p>
	Застраховки	<p>51. Допълнителни здравни застраховки предвидени ли са извън тези, които се предоставят от националните схеми (например репатрация)?</p> <p>52. Всички участници и членове на екипа застраховани ли са в случаи на инциденти както за времето на дейностите, така и за свободното им време?</p> <p>53. Всичките процедури по застраховането – покритие и изплащания, сведени ли са до знанието на членовете на екипа, така че те да действат адекватно в случай на нужда?</p> <p>54. Всички участници и членове на екипа имат ли адекватно покритие по отношение на здравна застраховка?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Формална рамка	Виза	<p>55. Нуждае ли се някой от участниците от виза, за да влезе в посрещашката страна?</p> <p>56. Ясно ли е за тези, които имат нужда, какво и кога трябва да се направи, за да се придобие виза?</p> <p>57. Ясно ли е кой покрива разходите за виза?</p>
Ресурси	Финансиране	<p>58. Разработили ли сте подробен бюджет за дейността?</p> <p>59. Цялото необходимо финансиране налично ли е по отношение на дейността и характера на целевата група?</p> <p>60. Подписали ли сте споразуменията с донорите?</p> <p>61. Подписали ли сте споразуменията или меморандумите за разбирателство с партньорите, условията, детайлите по настаняването от приемащата страна и времевата рамка на финансирането и възстановяването на средства?</p> <p>62. На участниците ясно ли им е преди заминаване какъв финансов личен принос те трябва да направят (ако се иска такъв)?</p> <p>63. Изисква ли се от участниците да демонстрират техните ангажименти (например: инвестиции в смисъл на време, пари, усилия) преди да заминат?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Ресурси	Логистика	<p>64. Осигурено ли е необходимото място за цялото протичане на дейността – не само по време на мобилността, но и при подготовката и при обратната връзка при завръщането.</p> <p>65. Мястото за провеждане на дейностите адекватно ли е спрямо нуждите на проекта - размер, светлина, оборудване, топла и охлаждаща система и пр.?</p> <p>66. Физическото място и изобщо цялостната обстановка подходящи ли са за постигането на образователните цели?</p> <p>67. Позволява ли пространството и обстановката на участниците да провеждат своите активности без никакви затруднения?</p> <p>68. Работното място достъпно ли е физически за всички?</p> <p>69. Наличен ли е чек лист с необходимото оборудване и материали за дейността?</p> <p>70. Необходимото оборудване налично ли е в подходящия момент?</p> <p>71. Подходящо настаняване осигурено ли е за участниците в линията на нуждите и целите?</p> <p>72. Настаняването и работното място на приемлива дистанция ли са?</p> <p>73. Транспортни средства налични ли са, за където е необходимо?</p>
	Екип	<p>74. Екипът сформиран ли е на база ясни представи за компетентностите и опита, необходим за постигането на целите?</p> <p>75. Има ли екипът необходимото знание и компетентности, необходими за постигането на резултатите на дейността или е необходимо допълнително обучение?</p> <p>76. Ясно ли е разпределението на натовареността и отговорностите между членовете на екипа?</p> <p>77. Всеки в екипа наясно ли е с компетенциите, опита и предпочитания работен стил на другия?</p> <p>78. Възможно ли е членовете на екипа да се срещнат преди дейността да започне, за да се опознаят и да се подготвят детайлно?</p> <p>79. Има ли екипът знание за и опит с партиципативни методологии?</p> <p>80. Членовете на екипа наясно ли са с нуждата да се намалява въздействието на изпълнението по дейността върху околната среда и какви мерки могат да се предприемат (пътуване с влак например)?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Участници	Разпространение на информация	<p>81. Информацията за дейността разпространена ли е навреме и през подходящите канали, като включва и условията за участие?</p> <p>82. Има ли достатъчно време да се промотира дейността към всички потенциални участници и да бъдат мотивирани за участие?</p> <p>83. Подходящата терминология ли е използвана към целевата група?</p> <p>84. Мониторира ли се процеса по рекламиране на дейността, така че при необходимост и своевременно да бъде променена?</p>
	Селекция	<p>85. Процедурата по селекция честна и отворена ли е?</p> <p>86. Критериите за селекция ясни и прозрачни ли са, както и развити в съответствие с целите на дейността и профила на участниците?</p> <p>87. Критериите за селекция съответстват ли на пълното разнообразие на целевата група?</p> <p>88. Селекцията предвидена ли е да бъде извършена от повече от един човек?</p> <p>89. Критериите за селекция формулирани ли са по начин, който е включващ и рефлексивен по отношение на разнообразието на целевата група.</p> <p>90. Селекцията направена ли е навреме, така че участниците да могат да вземат участие в подготвителните дейности?</p> <p>91. Неодобрените кандидати информирани ли са за причините за тяхното отхвърляне?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Участници	Подготовка	<p>92. Участниците наясно ли са напълно с целите и методите на активността?</p> <p>93. Своевременно ли е комуникирана техническата информация (програма, логистични детайли) с участниците?</p> <p>94. Участниците познават ли техните отговорности и задължения?</p> <p>95. Участниците преминали ли са обучение за решаване на проблеми и управление на конфликти?</p> <p>96. Очакванията на участниците в линия ли са с целите и съдържанието на проекта, както и с условията на приемащата страна?</p> <p>97. Информирани ли са участниците своевременно за подготвителната работа, която трябва да извършат?</p> <p>98. Получили ли са участниците адекватна лингвистична и културна подготовка, за да успеят да управляват тяхното взаимодействие с приемащата среда?</p> <p>99. Участниците подготвени ли са да се справят с психологични въпроси или да са способни да потърсят помощ?</p> <p>100. Инструктирани ли са участниците как да минимизират вредното въздействие върху околната среда в следствие на техните действия?</p>
	Придружаване и подкрепа	<p>101. Налична ли е подходяща подкрепа (мониторинг/менториране) в приемащата организация?</p> <p>102. Допълнителните изисквания на участниците със специални потребности (млади родители, хора с увреждания) намират ли подкрепа, както и предвидено ли е финансиране в бюджета?</p> <p>103. Непълнолетните участници придружени ли са от възрастен или има ли подходящо наблюдение?</p> <p>104. Лингвистична подкрепа или превод наличен ли е където и ако трябва?</p>

Индикатори и употреба

Измерение	Раздел	Индикатори
Участници	Обучителен процес	<p>105. Има ли съгласувано разбиране между екипа и участниците относно обучителния процес?</p> <p>106. Имат ли участниците време да рефлектират върху техния обучителен процес преди, по време на и след активността?</p> <p>107. Има ли план как и къде този процес на рефлексия ще се осъществява?</p> <p>108. Има ли подходящи места (стаи за индивидуални и групови сесии например) за процеса на рефлексия/обратна връзка?</p> <p>109. Процесът на рефлексия/обратна връзка подкрепен ли е от екипа преди, по време на и след дейността?</p>
	Дебрифинг (разбор)	<p>110. Има ли план за разпространение на резултатите и добрите практики?</p> <p>111. Структуриран процес на дебрифинг/разбор проведен ли е след дейността?</p> <p>112. Участниците имат ли възможност да се срещнат след мобилността и да споделят техните впечатления и обратна връзка?</p> <p>113. Насърчени ли са участниците да мислят какво се е променило в следствие на това участие?</p> <p>114. Процесът по дебрифинг взема ли под внимание индивидуалните нужди на участниците?</p>
	Резултати	<p>115. Индивидуалните резултати от учене на участниците идентифицирани и оценени ли са?</p> <p>116. Участниците получили ли са сертификат, който документира техния обучителен път и развитите на компетентности?</p> <p>117. Има ли налично ръководство, което да помогне на участниците как да акцентират на резултатите от учене в тяхната бъдеща професионална траектория или граждански път?</p> <p>118. Резултатите от дейността ще бъдат ли ползвани за бъдещо развитие както от изпращатата, така и от приемащата организация?</p> <p>119. Резултатите от дейността ще бъдат ли ползвани за бъдещо подобрене както от изпращатата, така и от приемащата организация?</p>

Допълнителна информация:

[https://pjp-
eu.coe.int/documents/42128013/47261953/Handbook+LM/3a5c103c-
0367-4eba-1aca-ee544826f557](https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261953/Handbook+LM/3a5c103c-0367-4eba-1aca-ee544826f557)